

ایران در دو بخش ملی و بین‌المللی می‌باشد. فرآورش، پالایش گاز و مشتقات آن و ایجاد تأسیسات لازم برای نیل به این مقصود، اجرای طرح‌های احداث خطوط لوله و شبکه‌های توزیع گاز طبیعی حفاظت، نگهداری و اداره عملیات مربوط به خطوط لوله و شبکه‌های توزیع گاز طبیعی، احداث تأسیسات پایه مربوط به گاز و مشتقات آن، حمل و نقل، توزیع و فروش گاز و مشتقات آن، صدور گاز و مشتقات آن به خارج از کشور، تهیه وسایل حمل و نقل، توزیع و ذخیره‌سازی گاز و مشتقات آن از جمله مهمترین وظایف شرکت ملی گاز ایران است که متناسب با ظرفیت و امکانات موجود به بهترین شکل ممکن در حال اجرا می‌باشد.

■ برخی از ویژگی‌های ممتاز بین‌المللی ایران برای حضور مؤثر در عرضه مبادلات بین‌المللی انرژی (گاز طبیعی)

- مسیر کوتاه از محل پالایش گاز تا دروازه بازاری جهانی، دارا بودن زیرساخت‌های عظیم پالایش، تولید و انتقال
- حداقل سرمایه‌گذاری مورد نیاز
- امکان ترانزیت به ترکیه و کشورهای اروپایی و کشورهای حوزه خلیج فارس
- امکان سوآپ گاز به کشورهای مجاور
- وجود مصرف‌کنندگان عمده بالقوه
- داشتن حدود ۳۲/۱ تریلیون مترمکعب ذخایر تثبیت شده و قرار داشتن در رتبه دوم جهان از نظر ذخایر اثبات شده
- برخورداری از نیروی انسانی کارآزموده، متخصص و دارای تجربه عملیاتی در بخش‌های مختلف زنجیره ارزش گاز

■ مقایسه مصرف انرژی در ایران با سایر کشورها

مرور برخی آمارهای موجود در شرایط حاضر نگرانی‌هایی را به دنبال دارد. از جمله اینکه ما با جمعیت ۸۵ میلیون نفری بیش از چین یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون نفری مصرف گاز داریم یا مصرف گاز در داخل ایران برابر با ۱۲ کشور از اعضای اتحادیه اروپا و به‌طور مشخص تر مصرف گاز خانگی ایران برابر با مجموع مصارف ۳ کشور همین اتحادیه است. در کشور روسیه با جمعیتی معادل ۱۴۴ میلیون نفر با اقلیم نوعا سرد و بسیار سرد و در حالی که ۳ برابر ایران تولید گاز دارد، فقط ۱۱ درصد از کل تولید گاز خود را به مصرف گاز در بخش خانگی اختصاص می‌دهد و این در حالی است که این رقم برای ایران حدود ۲۵ درصد است. همچنین بر اساس اطلاعات موجود، ایران حدود ۹۴ درصد از گاز تولیدی خود را در داخل کشور به مصرف می‌رساند و این عدد در روسیه به عنوان یک کشور مهم تولیدکننده گاز ۶۴ درصد است. جمعیت ایران تقریباً برابر با کشور ژرمنی آلمان است، اما میزان مصرف گاز خانگی ایران ۲ برابر مصرف گاز خانگی در این کشور می‌باشد. شدت مصرف انرژی در ایران حدود ۳/۳ برابر میانگین جهانی است لذا علیرغم افزایش میزان تولید همچنان شاهد ناترازی بین تولید و مصرف گاز در کشور

هستیم و گذر از این مشکل عمومی نیازمند عزم ملی و احساس مسؤولیت تمامی مردم برای حفظ صیانت از گاز به‌عنوان یک منبع ملی و سرمایه‌ای برای آیندگان است.

■ چرا ناترازی گاز؟

ناترازی گاز در کشورمان به دلیل عدم اجرای اسناد بالادستی، ضعف پشتیبانی اجتماعی، فقدان فرهنگ مصرف بهینه، سهم بالای گاز طبیعی در سبد انرژی کشور، عدم تناسب تولید و مصرف گاز طبیعی و توجیه ناپذیری بهینه‌سازی به دلیل پایین بودن قیمت گاز صورت گرفته است.

■ برخی از مهم‌ترین دلایل بدمصرفی گاز در ایران مهم‌ترین عوامل مهم فرهنگی:

- سبک زندگی (نوع پوشاک، خوراک و فرهنگ غذایی، عادات رفتاری مصرفی)
- ضعف یا عدم آگاهی از ارزش واقعی گاز از جمله فرآیند بسیار سخت مربوط به تولید، پالایش، انتقال، خدمات پشتیبانی و مدیریت مصرف و...
- ناآشنایی با روش‌های مدیریت انرژی
- بی‌توجهی به حقوق شهروندی
- عدم تدوین و یا کم آگاهی افکار عمومی از سیاست‌های کلان و یا برنامه‌های ساختاری تاثیرگذار در مدیریت انرژی در کشور و...
- مهم‌ترین عوامل اقتصادی:
- درآمد پایین خانوار و خرید و استفاده از لوازم و تجهیزات کم بها و غیراستاندارد
- قیمت پایین گاز در مقایسه با بها تمام شده و در کل ارزان بودن منابع و گران بودن تکنولوژی در سطح ملی و عدم تناسب لازم میان تغییر مصرف و گاز بهاء

- نبودن سیاست‌های تشویقی و عوامل انگیزشی ملموس از جمله عدم بازگشت مستقیم مبلغ ناشی از صرفه‌جویی به فرد

- کم‌اطلاعی یا عدم باور به تأثیر حیاتی مصرف درست در رشد اقتصاد ملی و حفظ محیط زیست

- کم‌اطلاعی از روش‌ها و تجهیزات نوین موجود برای مدیریت مصرف انرژی

مهم‌ترین عوامل اجتماعی:

- بی‌توجهی به مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان و سایر مقررات مشابه

- ضعف نظارت در تمام مراحل ساخت و مصرف، و بی‌توجهی به مقررات قوی و الزام آور در مصرف بهینه انرژی

مهمترین عوامل حوزه فن آوری و تکنولوژی:

- عدم توجه به استانداردها در اکثر فرآیندهای ساخت و تولید و مصرف از جمله عایق حرارتی مناسب، مصالح ساختمانی با کیفیت و...

- بازدهی و راندمان پایین تجهیزات گرمایشی

- عدم اهتمام کافی برای ارتقا کیفیت سخت‌افزاری به علت ناآگاهی از مزایای اقتصادی این امر در میان مدت و یا بلندمدت

- ضعف آموزش‌های ساختاری و نپرداختن رسانه‌ها به اهمیت انرژی، نقش مهم گاز در توسعه ملی از تمام ابعاد و بی‌توجهی به الگوسازی برای مصرف درست به صورت فراگیر یا بالابردن سطح آگاهی‌های عمومی

- بی‌توجهی به وضعیت مقررات جاری در بخش انرژی و ضرورت تصمیم‌گیری و مدیریت جامع توسط سازمانی مشخص در این حوزه

- عدم اراده ملی لازم به تغییری سبک زندگی در سطح کلان به ویژه در خصوص مصرف انرژی

